Civillieta Nr. C30689915
Lietvedības Nr. C1254-17/13

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2017.gada 11.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis S.Lorencs
ar tiesas sēdes sekretāri K.Nikrus,
2017.gada 29.martā
izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 3
civillietu AS „SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

2015.gada 09.decembrī tiesā saņemts prasītāja AS „SEB banka" 2015.gada 03.decembra prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā ir norādīts, ka ASV bezpeļņas sabiedrība "Baltijas Amerikas uzņēmējdarbības fonds" (turpmāk tekstā – "Fonds") 2005.gada 02.martā noslēdza Aizdevuma līgumu Nr. 31R-0221 (turpmāk tekstā- Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru /pers. A/ (turpmāk - Parādnieks) tika piešķirts aizdevums 27`200 EUR (divdesmit septiņi tūkstoši divi simti eiro), apmērā (turpmāk tekstā – Aizdevums). Aizdevums izmaksāts pilnībā saskaņā ar Aizdevuma līguma 3.3.punktu, ko apliecina šim Pieteikumam pievienotie maksājuma uzdevumi.

Pamatojoties uz 2005.gada 16.augusta Prasījumu cesijas līgumu Nr. 143-E, kas noslēgts starp Fondu un akciju sabiedrību "SEB banka" (turpmāk tekstā –Prasītājs) visi un jebkuri Fonda prasījumi, kas izriet no Aizdevuma līguma, ir nodoti Prasītājam.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 5.3.punktu Aizdevums atmaksājams ar ikmēneša maksājumiem, no kuriem pirmā mēneša maksājums ietver tikai procentu maksājumu no izmaksātās Aizdevuma pamatsummas par atlikušajām dienām kalendārajā mēnesī, kurā veikta Aizdevuma izmaksa, bet katrs nākamais ikmēneša maksājums satur Aizdevuma pamatsummas daļas un procentu atmaksu līdz pilnīgai Aizdevuma atmaksai Aizdevuma līgumā noteiktā termiņā līdz 2035.gada 01.novembrim. Aizdevuma līguma 5.1.punktā noteikts, ka Aizdevuma maksājumi izdarāmi tā mēneša pirmajā datumā, kas seko mēnesim, par kuru tiek veikts Aizdevuma maksājums.

Saskaņā ar Aizdevuma līgumu, visi aprēķini tiek veikti eiro un pamatoti uz pieņēmumu, ka gadā ir 360 dienas, kas sadalās 12 mēnešos ar 30 dienām katrā mēnesī.

Ņemot vērā, ka Parādniece kavēja maksājumus vairāk kā 60 dienas, tad 2014.gada 18.decembrī Prasītājs sagatavoja Paziņojumu par atkāpšanos no aizdevuma līguma un aizdevuma atmaksu (Nr.2014-21.11.-4263), kurā Prasītājs atzina Parādnieku par saistības neizpildījušu, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 12.1.1.punktu, paziņoja par vienpusēju atkāpšanos no Aizdevuma līguma, prasot atmaksāt Aizdevumu kopā ar pielīgtajiem un nesamaksātajiem procentiem un līgumsodu, nosakot termiņu parāda labprātīgai nomaksai (02.02.2015), kā arī brīdināja, ka griezīsies tiesā Aizdevuma atgūšanai piespiedu ceļā, tai skaitā, prasot Nekustamā īpašuma labprātīgu pārdošanu izsolē tiesas ceļā vai saistību bezstrīdus piespiedu izpildi, tomēr noteiktajā termiņā, brīdinājumā norādītā parāda summa labprātīgi netika nomaksāta. Aizdevuma atmaksas termiņš tika noteikts 2015.gada 02.februāris. Līdz ar to Parādniekam līdz 2015.gada 02.februārim bija SEB bankai jāatmaksā aizdevums - visa saņemtā aizdevuma pamatsumma, aprēķinātie aizdevuma procenti un līgumsods. SEB banka sākot ar 2015.gada 03.februāri sāka aprēķināt likumiskos procentus 6% (seši procenti) apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Kā redzams no parāda aprēķina, tad pēc Aizdevuma līguma laušanas, Parādniece ir pilnībā nomaksājusi kavētos procentus un daļēji nomaksājusi pamatsummas parādu.

Pēc visu maksājumu ieskaitīšanas neatmaksātais aizdevuma atlikums uz 2015.gada 3.decembri ir EUR 21`293.08, tai skaitā: aizdevuma pamatsumma: EUR 20`276.23 un likumiskie procenti: EUR 1`016.85.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1652., 1934., 1943., 1765., pantu, prasītājs lūdz tiesu: piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam EUR 21`293.08, t.sk., aizdevuma pamatsummu EUR 20`276.23 un likumiskos procentus EUR 1`016.85; piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam visus tiesāšanās izdevumus; noteikt prasītājam tiesību par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus atbilstoši Civilprocesa likuma 148.panta noteikumiem tiesai nav sniegusi.

2017.gada 29.martā tiesā tika saņemts prasītāja 2017.gada 29.marta iesniegums, kurā cita starpā norādīts, ka pēc prasības iesniegšanas tiesā Atbildētāja ir veikusi divus maksājumus par kopējo summu EUR 300.00 (EUR 150.00 – 04.01.2016 un EUR 150.00 – 26.01.2016). Minētajā sakarā prasītājs dara zināmu, ka prasību uztur daļēji un lūdz: piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam EUR 20'993.08, t.sk., aizdevuma pamatsummu EUR 19'976.23 un likumiskus procentus EUR 1'016.85; piedzīt no atbildētājs par labu prasītājam visus tiesāšanas izdevumus; noteikt prasītājam tiesību par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei saņemt 6% gadā no aizdevuma pamatsummas.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis uz tiesas sēdi neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu prasītājam paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem. 2017.gada 29.martā tiesā saņemtajā iesniegumā prasītājs pieteica tiesai lūgumu izskatīt lietu bez prasītāja pārstāvja klātbūtnes.

Atbildētāja uz tiesas sēdi atkārtoti neieradās, par tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2016.gada 31.decembrim)- savlaicīgi, ar ierakstītu sūtījumu pa pastu nosūtot tiesas pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Atbildētāja likumā noteiktajā kārtībā tiesu nav informējusi par savas neierašanās iemesliem un nav lūgusi tiesu atlikt lietas izskatīšanu.

Pastāvot norādītajiem apstākļiem, saskaņā ar Civilprocesa likuma 56[1].panta pirmās daļas 3.punkta un 156.panta pirmās daļas noteikumiem tiesa atzina par pamatotu lietu izskatīt tiesas sēdē bez pušu klātbūtnes, jo tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos lietas izskatīšanas atlikšanas tiesiskos pamatus.

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi tiesas rīcībā esošos rakstveida pierādījumus, nāk pie slēdziena, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji- tādā apmērā, kādā tā tiek uzturēta prasītāja 2017.gada 29.marta iesniegumā, zemāk izklāstītu apsvērumu dēļ:

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labumā lietās.

Civillikuma 1753.pantā ir noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti (Civillikuma 1946.pants).

Civillikuma 1716.pants (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.decembrim) nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi, savukārt Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu ja tieši tā bija norunāts vai līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

No lietas materiāliem redzams, ka 2005.gada 02.martā starp Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fondu kā aizdevēju un atbildētāju kā aizņēmēju tika noslēgts Aizdevuma līgums (ar hipotēku) Nr. 31R-0221, saskaņā ar kuru atbildētājai nekustamā īpašuma iegādei un remontam tika izsniegts aizdevums EUR 27`200,00 apmērā, ar atmaksas termiņu līdz 2030.gada 01.aprīlim (l.l. 11-22).

Aizdevuma izsniegšanas faktu atbildētājai pierāda 2005.gada 30.marta maksājuma uzdevums Nr. 3142, 2005.gada 30.marta maksājuma uzdevums Nr. 3143 un 2005.gada 28.jūnija maksājuma uzdevums Nr. 10254 (l.l. 25-27).

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 4.daļu atbildētājai par aizdevuma lietošanu bija jāmaksā aizdevējam aizdevuma procenti, kas tiek aprēķināti no aizdevuma pamatsummas līdz brīdim, kad aizdevuma pamatsumma ir pilnībā atmaksāta aizdevējam. Procenti tiek aprēķināti un uzkrāti par katru dienu, sākot no Aizdevuma izmaksas dienas saskaņā ar šī Aizdevuma Līguma 3.daļu.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma 6.daļu atbildētājai par maksājuma termiņa kavējumu ir jāmaksā līgumsods – ja Aizdevējs saņem Aizdevuma Maksājumu vairāk kā 14 (četrpadsmit) kalendārās dienas, bet mazāk kā 30 (trīsdesmit) kalendārās dienas pēc noteiktā termiņa, Aizņēmējs papildus šajā Līgumā noteiktajam Aizdevuma Maksājumam maksā līgumsodu EUR 25 apmērā (līguma 6.1.punkts); ja Aizdevējs nesaņem Aizdevuma Maksājumu 30 (trīsdesmit) kalendāro dienu laikā pēc noteiktā termiņa, Aizņēmējs papildus šajā Līgumā noteiktajiem Aizdevuma Maksājumiem maksā līgumsodu, kas tiek aprēķināts, Aizdevuma Pamatsummai piemērojot nokavējuma procentu likmi. Nokavējuma procentu likme tiek noteikta par 5% vairāk nekā Aizdevuma līguma 4.daļā paredzētā Mainīgā Procentu Likme nokavējuma brīdī. Nokavējuma procentu likme tiek piemērota, sākot no pirmās nokavējuma dienas līdz kamēr tiek saņemti visi kavētie Aizdevuma Maksājumi. Ja šajā laikā mainās saskaņā ar Aizdevuma Līguma 4.daļu noteiktā Mainīgā Procentu Likme, atbilstoši tiek mainīta arī piemērojamā nokavējuma procentu likme. Aizņēmējs maksā saskaņā ar šo punktu aprēķināto līgumsodu reizi mēnesī, uzkrātā līgumsoda nomaksas termiņš iestājas reizē ar Aizdevuma Maksājuma termiņu par attiecīgo mēnesi.

No lietas materiāliem pievienotā 2005.gada 16.augusta Prasījumu cesijas līguma Nr.143-E, kas noslēgts starp Baltijas-Amerikas uzņēmējdarbības fondu kā cedentu un prasītāju kā cesionāru, redzams, ka visi un jebkuri prasījumi, kas izriet no Aizdevuma līguma tika nodoti prasītājam.

Aizdevējs savas ar Aizdevuma līgumu uzņemtās saistības ir izpildījis – izsniedzis atbildētājai aizdevumu, savukārt atbildētāja savas saistības nav pildījusi godprātīgi – līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos nav atmaksājusi izsniegto aizdevumu un pielīgtos procentus.

Civillikuma 1589.pantā ir noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Aizdevuma līguma 12.3.1.punktā līdzēji vienojās, ka saistību neizpildes gadījumā aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un izbeigt savas šajā līgumā noteiktās saistības, ar ierakstītu vēstuli nosūtot aizņēmējam paziņojumu, kā arī prasīt aizdevuma pamatsummas un visu pielīgto procentu, līgumsodu un citu summu, kas paredzētas šajā līgumā, atmaksu 14 kalendāro dienu laikā pēc aizdevēja pieprasījuma nosūtīšanas.

2014.gada 18.decembrī prasītājs nosūtīja atbildētājai *Paziņojumu par atkāpšanos no aizdevuma līguma un aizdevuma atmaksu*, kurā prasītājs informēja atbildētāju, ka saskaņā ar Kredīta līguma 12.1.1.punktu ir iestājies saistību neizpildes gadījums un ņemot vērā minēto, pamatojieties uz līguma 12.3.1.punktu prasītājs vienpusēji atkāpās no līguma un pieprasīja atbildētājai termiņā līdz 2015.gada 02.februārim atmaksāt visu saņemto aizdevumu pilnā apmērā un ar to saistītos blakus prasījumus (l.l. 28).

No lietā esošās pasta apliksnes kopijas redzams, ka 2014.gada 18.decembra paziņojums atbildētājai tika nosūtīts 2014.gada 18.decembrī (l.l. 29).

Prasītājs atkāpās no pušu starpā noslēgtā līguma 2015.gada 02.februārī, ievērojot Civillikuma 1589.panta noteikumus.

Atbildētāja līdz prasības pieteikuma sastādīšanas brīdim savas saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma, nav izpildījusi.

Uz prasības pieteikuma sastādīšanas dienu atbildētājas neatmaksātā aizdevuma pamatsumma sastādīja EUR 20`276,23.

Ņemot vērā minēto un to, ka atbildētāja savas saistības nav pildījusi ilgstoši, tiesa secina, ka prasītāja vienpusēja atkāpšanās no līguma bija tiesiska un pamatota.

No 2017.gada 29.marta prasītāja iesnieguma redzams, ka pēc prasības celšanas tiesā atbildētāja prasītājam ir veikusi divus maksājumus: 2016.gada 04.janvārī EUR 150,00 apmērā un 2016.gada 26.janvārī EUR 150,00 apmērā.

Tādējādi pēc prasības celšanas tiesā atbildētājas neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir samazinājusies, uz lietas iztiesāšanas dienu tā sastāda EUR 19`976,23.

Civillikuma 1590.pants nosaka, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu un atbilstoši Civillikuma 1943.pantam aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1828.pantu, ja izpildījuma laiks noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, bet tāpat arī viņam nav jāizpilda sava saistība agrāk, nekā pēc noliktā termiņa notecējuma.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja norādīto atbildētājas parāda summas apmēru, viņa pret to nav cēlusi pamatotus iebildumus. Tiesai nav pamata apšaubīt parāda esamību, jo saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu samaksas izdarīšanas fakts jāpierāda tam, kas to apgalvo. Atbildētāja tiesai nav iesniegusi pierādījumus tam, ka līdz lietas iztiesāšanas dienai viņa būtu nokārtojusi savas parādsaistības pret prasītāju.

Tiesai nav šaubu par to, ka starp pusēm noslēgtais līgums ir atzīstams par tiesīgi noslēgtu, neviena no līgumslēdzējām pusēm likumā noteiktajā kārtībā nebija apstrīdējusi līguma spēkā esamību vai kādus no līgumā paredzētajiem nosacījumiem, līdz ar to līgums atzīstams par saistošu abām pusēm.

Ņemot vērā minēto, no atbildētājas par labu prasītajam ir piedzenama izsniegtā, bet neatdotā aizdevuma pamatsumma EUR 19`976,23.

Civillikuma 1756.pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punkta noteikumiem procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Civillikuma 1757.pants nosaka, ka nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Ja tas nav darīts, tad atzīstams, ka klusējot pieņemti likumiski procenti (1765.p.), savukārt Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, no atbildētājas prasītāja labā ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti EUR 1`016,85 par savlaicīgi neveiktiem maksājumiem laika posmā no 2015.gada 03.februāra līdz 2015.gada 03.decembrim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta noteikumiem, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Civillikuma 1756., 1757.panta, 1759.panta 1.punkta, 1765.panta pirmās daļas noteikumiem, tiesa atzīst prasītāja tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus (6% gadā) no pamatparāda summas par laika posmu no dienas, kad iztecēs sprieduma labprātīgas izpildes termiņš, līdz sprieduma izpildes dienai.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Saskaņa ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētājas par labu prasītājam ir piedzenama valsts nodeva EUR 973,03 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 apmērā, kas kopsummā sastāda EUR 977,73.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmās daļas prasībām, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesāšanas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, vadoties no Civillikuma 1587., 1588., 1589., 1590., 1651.panta, 1652.panta pirmās daļas 3.punkta, 1662., 1753., 1756., 1757.panta, 1759.panta 1.punkta, 1763.panta 1.punkta, 1765.panta pirmās daļas, 1793.panta 3.punkta, 1798., 1800., 1801., 1805., 1828., 1934., 1943., 1946.panta un Civilprocesa likuma 8., 41., 93., 97., 187., 193., 195., 204.[1] panta, tiesa

n o s p r i e d a :

AS "SEB banka" prasību apmierināt daļēji- prasītāja uzturētajā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, /p.k./, par labu AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, neatdotā aizdevuma pamatsummu EUR 19`976,23, likumiskos nokavējuma procentus EUR 1`016,85 par maksājumu kavējumu laika posmā no 2015.gada 03.februāra līdz 2015.gada 03.decembrim, kā arī nomaksātos tiesas izdevumus EUR 977,73, **kas kopsummā sastāda EUR 21`970,81 (divdesmit viens tūkstotis deviņi simti septiņdesmit *euro* un 81 cents).**

Naudas summas EUR 21`970,81 (divdesmit viens tūkstotis deviņi simti septiņdesmit *euro* un 81 cents) apmērā samaksa veicama akciju sabiedrības „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, norādītajā kontā: AS "SEB banka", konta Nr. LV 60 UNLA 0091 0029 0440 0, maksājuma mērķī norādot – "*31R-0221, /pers. A/*".

Atzīt AS „SEB banka", reģistrācijas Nr. 40003151743, tiesības no brīža, kad iztecēs sprieduma labprātīgas izpildes termiņš līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. A/, personas kods: /personas kods/7, likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no pamatparāda summas EUR 19`976,23 (deviņpadsmit tūkstoši deviņi simti septiņdesmit seši *euro* un 23 centi) apmērā, nosakot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot kapitāla (pamatparāda) lielumu.

Noteikt /pers. A/, /p.k./, sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas 2017.gada 11.aprīlī, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijai, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis S.Lorencs